

Seletuskiri
haridusministri 18. veebruari 2002. a määruse nr 25 „Üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimise tingimused ja kord“ muutmise
eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Haridusministri 18. veebruari 2002. a määruse nr 25 „Üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi läbiviimise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus*) muutmise eelnõu on algatatud Sihtasutuse Eesti Teadusagentuuri (edaspidi *ETAg*) ettepanekul.

Hetkel kehtivas määruses on nimetatud 4 valdkonda, milles konkursitöid saab esitada. Need ei lange kokku OECD poolt tunnustatud teadus- ja arendustegevuse statistikavaldkondadega (esitatud Frascati juhendis¹). Ühtlasi jõustus 8. veebruaril 2019. a uus teadus- ja arendustegevuse valdkondade loetelu kehtestav määrus², millest tulenevalt on vajalik viia käesolev määrus kooskõlla kehtiva teadus- ja arendustegevuse valdkondade loeteluga. Määruses on tehtud lisaks eelnevale väiksemad muudatused konkursil osalemise kui ka konkursi komisjoni töökorra osas.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonna peaekspert Pille Pikker (Pille.Pikker@hm.ee; tel 735 0215) ja õigusosakonna õigusnõunik Kadi Mölder (Kadi.Molder@hm.ee; tel 735 0234). Eelnõu koostamisel on aluseks võetud Eesti Teadusagentuuri poolt esitatud ettepanekud.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punkti 1 muudatus on tehniline, millega asendatakse määruse tekstis sõnad „haridus- ja teadusminister“ sõnadega „valdkonna eest vastutav minister“.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse § 2 teist lauset. Muudatusega täpsustatakse konkursi väljakuulutamise tingimusi. Senisele kohustusele kuulutada ministri käskkirjaga välja igal aastal konkursi eelarve, auhindade arv ja suurus, konkursi valdkonnad, teadustöödele esitatavad nõuded, teadustöö esitamise koht ja tähtaeg ning esitatavate dokumentide loetelule lisandub kohustus käskkirjas nimetada ka konkursi astmed: bakalaureuse-, magistri- ja doktoritööd. Antud muudatusega viiakse määrus kooskõlla tegelikkusega, sest konkursile oodatakse töid kõigis õppeastmetes.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse määruse § 2 lõike 3 sõnastust. Konkursi valdkondade määratlemisel lähtutakse OECD poolt tunnustatud kuuest teadus-arendustegevuse statistikavaldkonnast (esitatud Frascati juhendis): loodusteadused, tehnika ja tehnoloogia, arsti- ja terviseteadused, põllumajandusteadused ja veterinaaria, sotsiaalteadused, humanitaarteadused ja kunstid.

Eelnõu punktiga 4 täpsustatakse määruse § 3 lõiget 2, millega lihtsustatakse uurimistöö vormistamise nõudeid. Muudatuse kohaselt lubatakse esitada ülikoolide lõputööde vormistamisnõuete kohaselt vormistatud uurimistöid ning vajadus kehtestada täiendavaid nõudeid puudub.

¹ The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, Frascati Manual 2015 „Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development,” OECD.

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/105022019012>

Eelnõu punktiga 5 täpsustatakse määruse § 3 lõiget 7, millega täpsustatakse mitme autoriga töö esitamise nõudeid. Võrreldes varasema määrusega on punkti sõnastust keeleliselt korrigeeritud. Muudatusega täpsustatakse, et lisaks konkursitöö esitanud isiku(te)le peab konkursitöös üliõpilase panus olema eristatav. Muudatusega antakse võimalus sama töö esitamiseks konkursile mõlema autori poolt.

Eelnõu punktiga 6 täpsustatakse määruse § 4 lõiget 5. Lõikes täpsustatakse konkursikomisjoni tööd. Muudatuse kohaselt loobutakse nõudest komisjoni koosolekute protokolle allkirjastada ning täpsustatakse, et komisjoni koosolekute kokkuvõtte protokollitakse ning selle allkirjastab komisjoni esimees.

Eelnõu punktiga 7 täpsustatakse määruse § 5 lõiget 1, millega lisandub konkursikomisjoni ettepanekule haridus- ja teadusministrile konkursi valdkondade ja astmete nimetamine.

Eelnõu punkt 8 täpsustab määruse § 5 lõike 3 punkti 6. Täpsustatakse, et üliõpilaste teadustööde riiklikul konkursil võib määrata ka täiendavaid auhindu. Aja jooksul on üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi raames avaldanud soovi välja anda oma auhindu ja eripreemiaid mitmed erinevad asutused. Käesolevaga kirjutatakse eripreemiade andmise võimalus sisse ka määrusesse.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Eelnõu võimaldab vähendada konkursside läbiviimisega seotud halduskoormust ja viia vastavusse tööde esitamise valdkondade loetelu hiljuti muudetud teadus- ja arendustegevuse valdkondade loeteluga.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Muudatuse jõustumisega ei kaasne riigieelarvelisi kulusid ja tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostööstamine

Eelnõu esitatakse koostööstamiseks ministeeriumitele ja arvamuse avaldamiseks positiivselt evalveeritud teadus- ja arendusasutustele, Eesti Teaduste Akadeemiale ja Sihtasutusele Eesti Teadusagentuur.

Katrin Pihor
teadusosakonna juhataja